

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind protecția
vieții private a persoanei, a numelui, imaginii,
domiciliului și corespondenței acesteia**

Analizând propunerea legislativă privind protecția vieții private a persoanei, a numelui, imaginii, domiciliului și corespondenței acesteia, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP 289 din 01.06.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale și de redactare

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor dispoziții referitoare la protecția unor drepturi personale nepatrimoniale, cum sunt: dreptul la respectarea vieții intime, private și familiale, a numelui, imaginii, domiciliului și a corespondenței, ce constituie drepturi fundamentale, esențiale pentru afirmarea și dezvoltarea personalității individului.

Structurată în patru capitole, propunerea legislativă reglementează obligația autorităților publice de a asigura respectarea acestor drepturi, în cadrul competențelor care le revin fără nici o discriminare privitoare la sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii, origine socială, avere, naștere sau apartenență la o minoritate națională.

Totodată, exercițiul drepturilor care fac obiectul prezentului proiect nu poate fi restrâns decât prin lege și numai în cazurile expres determinate de Constituție, respectiv dacă aceasta corespunde unei nevoi sociale imperioase și dacă măsura este determinată de apărarea securității naționale, a siguranței publice, apărării ordinii publice,

prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății populației, prevenirii consecințelor unui sinistru deosebit de grav, și altele asemenea.

Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă analizată face parte din categoria legilor ordinare.

2. Propunerea legislativă a mai făcut obiectul unui dosar transmis de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.48 din 5 februarie 2004, propunere avizată cu observații și propuneri sub numărul 238 din 16 februarie 2004.

Așa după cum se și arată în Expunerea de motive, noua formă a încorporat multe dintre observațiile făcute, urmând a fi analizată și din punct de vedere al noii redactări.

3. În elaborarea propunerii legislative inițiatorul a urmărit alinierea la reglementările comunitare care consacră principiile libertății, democrației și respectului drepturilor fundamentale ale omului și ale statului de drept, drepturi garantate de Convenția Europeană privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, precum și la celelalte tratate și convenții internaționale la care România este parte.

Dispozițiile referitoare la dreptul la viața privată a persoanei reprezintă transpunerea în legislația internă a Recomandării Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (AP-CE) din 23.01.1970 referitoare la mijloacele de comunicare în masă și la respectarea drepturilor omului și a Declarației celui de-al doilea Summit al Consiliului Europei din 1997 de la Strasbourg, privind asigurarea unui echilibru adecvat între dreptul de informare și respectarea vieții private.

Totodată, a fost avută în vedere Rezoluția 1165/1998 AP-CE care stabilește liniile directoare privind posibilitatea introducerii unor acțiuni civile de natură să permită persoanei beneficiare a dreptului, despăgubirea pentru încălcarea vieții sale private, interzicerea imixtiunilor care nu urmăresc un interes public, în viața privată, precum și suspendarea difuzării unor informații sau imagini cu caracter personal.

În perspectiva aderării României la Uniunea Europeană, prevederile referitoare la dreptul la imagine reprezintă transpunerea, în plan intern, a Directivei 89/552/CEE privind coordonarea anumitor dispoziții legislative și administrative ale statelor membre cu privire la exercitarea activităților de radio-televiziune, modificată prin Directiva 97/36/CE, precum și a Directivei 95/46/CE privind protecția

persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestora, a Directivei 97/66/CE referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul telecomunicații și Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice.

Totodată, la elaborarea propunerii legislative s-a ținut seama de legislația unor state europene, specifică protecției persoanelor, în deosebi Franța, unde există Legea nr.78-17/16.01.1978 referitoare la informatică, la fișiere și la libertăți și Circulara din 12.03.1993 referitoare la protecția vieții private în sectorul utilizării electronice a datelor cu caracter personal.

Analizat din prisma compatibilității cu dispozițiile din textele comunitare invocate, cum și cu normele de drept internațional în domeniu elaborate de Consiliul Europei sau de alte structuri internaționale cu vocație regională sau mondială, o parte din ele invocate de inițiator, proiectul se încadrează și se aliniază acestora.

4. Din punct de vedere al dreptului intern, textul propus reunește într-o structură unitară, detaliază și dezvoltă drepturi care se regăseau în diverse norme juridice și, în primul rând, în dispozițiile constituționale.

5. La art.1 alin.(1), în cadrul definiției propuse cu referire la cele 3 componente care determină conceptul de “viață privată”, una dintre componentele “private” se regăsește deja în conceptul cadru, astfel încât propunem eliminarea acestei componente, ca fiind tautologică.

6. La alin.(2) al art.2, precizăm că potrivit normelor de tehnică legislativă, alineatul - ca element structural al articolului – trebuie să exprime o ipoteză juridică proprie, astfel că, pentru respectarea acestei exigențe, precum și pentru a se realiza legătura tematică dintre norme, propunem înlocuirea expresiei „Protecția acestor drepturi”, cu expresia „Protecția drepturilor prevăzute la art.1 alin.(1)”.

7. La art.4 alin.(1) lit.f), sugerăm completarea textului cu sintagma “ori, grafic, caricaturi sau colaje” motivat de faptul că deseori se realizează deformarea imaginii persoanei prin aceste mijloace.

La lit.m), deși este definită noțiunea de “domiciliu”, în art.14 alin.(2) se propune o altă definiție, ceea ce creează o ambiguitate.

8. La art.8 alin.(1), sugerăm reanalizarea normei privind necesitatea consimțământului persoanei titulare a dreptului, pentru imixtiunile care au loc în condițiile art.3, în contextul în care acest articol prevede că restrângerea drepturilor este determinată de apărarea securității naționale, a siguranței publice, apărării ordinii publice, prevenirii infracțiunilor și a altor situații de acest fel, pentru care măsura ar trebui să se poată lua și fără consimțământul persoanei titulare a dreptului, evident cu respectarea dispozițiilor legale pentru fiecare situație în parte.

La alin.(2), în rândul 8, pentru exactitate trebuie scris “3 zile de la data primirii solicitării “consimțământului”, altfel, termenul ar expira înaintea “luării la cunoștință a solicitării”.

9. Referitor la **Secțiunea 4**, semnalăm că proiectul de lege privind protecția drepturilor copilului se află într-o procedură parlamentară avansată, care tratează, într-o manieră mai largă, interdicția de a se încălca drepturile minorului referitoare la persoana acestuia, la difuzarea informațiilor, imaginilor, înregistrărilor sau documentelor privind identitatea copilului. Ca urmare, pentru a evita existența unor dispoziții paralele, propunem restructurarea titlului și a conținutului la “protecția unor persoane vulnerabile”, urmând ca textul art.19 - 21 să fie readaptat.

10. În ceea ce privește teza prevăzută de **art.22 alin.(1)** privind determinarea unui grad mediu de toleranță care ar determina acceptarea difuzării către public de imagini care sugerează violențe grave exercitate asupra unei persoane, se omite faptul că acest text este înscris în cadrul dispozițiilor privind **protecția minorilor și a altor persoane vulnerabile**.

Or, în raport de conceptul “nu există boală, ci bolnav”, acesta nu poate constitui un criteriu, agresiunea informațională interesând personalitatea reală a privitorului, în speță categorii de persoane cu discernământ atenuat și influențabil. De aceea, o asemenea distincție trebuie evitată, prin stabilirea unei poziții ferme de neacceptare a unor asemenea transmisii.

II. Observații de tehnică legislativă

1. La art.3, întrucât articolul este alcătuit dintr-un singur alineat, nu mai este necesară marcarea acestuia cu (1).

Reiterăm observația și pentru **art.4, 7 și 15**.

2. La Capitolul III, Secțiunile 1 și 2, relevăm faptul că potrivit dispozițiilor art.52 alin.(1) din Legea nr.24/2000, titlul secțiunii se redă sub numărul acesteia, după următorul exemplu:

“Secțiunea 1

Dreptul la viața privată”

“Secțiunea a 2-a

Dreptul la nume și la imagine”.

3. Semnalăm faptul că în Expunerea de motive s-au strecurat unele erori astfel, Convenția nr.108/1981 este a Consiliului Europei, Directiva 95/46 CEE, nu 95/4 cum este scris, Recomandarea Consiliului Europei R/97.5-0084/2 07 nu Recomandarea CE nr.97-008, iar Recomandarea AP-CE 1165/1998 este de fapt Rezoluția Consiliului Europei 1165/1998.

De asemenea, textul trebuie revăzut, deoarece în mai multe articole, cum ar fi art.4 alin.(1) lit.a), lit.i), lit.q), art.7 alin.(1) lit.b), c), e), art.9 alin.(2), sunt redată greșit unele cuvinte.

4. La art.27, potrivit normelor de tehnică legislativă, dispoziția privind abrogarea unor prevederi ale Decretului nr.31/1954, trebuie să cuprindă și titlul acestui act normativ, numărul și data Buletinului Oficial în care a fost publicat, precum și mențiunea că după adoptare, acesta a mai suferit unele modificări.

Totodată, pentru o mai bună sistematizare , sugerăm împărțirea textului în două alineate, respectiv alin.(1) care să stabilească data intrării în vigoare a legii și alin.(2) privind abrogarea art.12 și 13 din Decretul nr.31/1954.

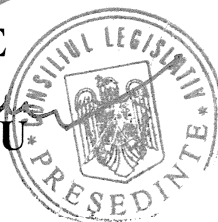
În considerarea acestei observații, sugerăm următorul text:

“Art.27. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României:

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, art.12 și 13 din Decretul nr.31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice, publicat în Buletinul Oficial nr.8 din 30 ianuarie 1954, cu modificările ulterioare, se abrogă”.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 989/P. 06.2004